

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3430/2022
02.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Матковић Стефановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Петар Коковић, адвокат у ..., против тужене Републике Србије – Министарство финансија, Пореска управа – Филијала ..., коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради исплате разлике зараде, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5259/21 од 23.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 02. марта 2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5259/21 од 23.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5259/21 од 23.03.2022. године, преиначена је пресуда Основног суда у Панчеву ЗП1 344/19 од 04.10.2021. године у ставу првом и другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужена да тужиоцу на име разлике између исплаћене зараде одређене за радно место на које је тужилац рапорепеђен и зараде одређене за радно место чије је послове тужилац фактички обављао у периоду од 01.07.2016. године до 30.06.2019. године, исплати износ од укупно 1.066.601,40 динара и то појединачно одређене месечне износе са законском затезном каматом почев од одређених датума доспелости до исплате, као и да се обавезе тужена да за период од 01.07.2016. године до 30.06.2019. године уплати за тужиоца разлику припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање надлежном фонду ПИО, Филијала ..., и то појединачно одређене месечне износе. Преиначено је и решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка у износу од 186.210,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и обавезан је тужилац да туженој на име накнаде трошкова другостепеног парничног поступка исплати износ од 18.000,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права, позивајући се и на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Ревизија тужиоца је дозвољена по одредби члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 18/20) па није било потребе да се о истој одлучује као о посебној ревизији у смислу члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду по одредби члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању на ком су засноване нижестепене одлуке, тужилац је почев од 14.04.1986. године запослен код тужене са средњом стручном спремом, те је у утуженом периоду био распоређен на радно место виши контролор – порески извршитељ, са основним коефицијентом за обрачун плате 1,74% и обављао је послове пописа, процене, заплене и продаје ствари у поступку принудне наплате. Осим послова пореског извршитеља, тужилац је заједно са колегом ББ који је истог звања и школске спреме као тужилац, а по налогу шефа ВВ, обављао и послове пореског инспектора наплате, који се односе на доношење закључака, закључака за сведоке, закључака о расписивању продаје, послове сачињавања огласа и послове принудне наплате судских такси, те је он са својим колегом искључиво опредељивао која ће ствар бити предмет пописа, одређивали су максимални износ потраживања на решењу АПР којим се налаже упис конкретне ствари, те су на таквим решењима искључиво они уписивали датуме доношења решења и делом их само они израђивали, а делом порески инспектори. Такође, тужилац је свој посао приликом израде аката у поступку принудне наплате обављао у апликацији која је отворена за сваког пореског инспектора, за приступ апликацији имао је своју шифру и по потреби када није било довољно података решење и закључке је израђивао и у програму word. Такође, тужилац је слао дописе судовима ради наплате судских такси од таксених обвезника, а ради прибављања података који су му били потребни за израду решења. Решења и закључке, уз параф тужиоца, потписивао је директор филијале, који потписује и решења која доносе порески инспектори. Док је фактички обављао послове пореског инспектора, тужилац се усмено обраћао свом шефу тражећи да му се исплати плата за посао који фактички обавља, а одговорено му је да нема основа за такво поступање због стручне спреме која је предвиђена за радно место пореског инспектора наплате. Тужилац је у спорном периоду примао плату обрачунату према коефицијенту 1,74% и у односу на тај коефицијент су му обрачунавани минули рад, порези и доприноси за пензијско и инвалидско осигурање. Своје послове тужилац је обављао успешно и није било примедби на његов рад, а према акту о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места код туженог за обављање послова пореског инспектора између осталог се захтева стечено високо образовање, док се за обављање послова вишег контролора – пореског извршитеља захтева средња стручна спрема. Висина потраживања тужиоца на име разлике између плате обрачунате према коефицијенту 1,74 и плате пореског инспектора наплате по коефицијенту 3,18, утврђена је вештачењем, као и висина потраживања на име разлике између уплаћених и припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је истакнути приговор застарелости оценио као неоснован, те је у целости усвојио тужбени захтев,

тако што је обавезао тужену на исплату појединачно наведених месечних износа у укупном износу од 1.066.601,40 динара са опредељеном законском затезном каматом и разлику припадајућих доприноса. Наведено уз образложење да је тужилац у спорном периоду фактички обављао и послове радног места пореског инспектора наплате, па је сходно одредби члана 104. Закона о раду, члана 60. став 4. Устава Републике Србије и члана 7. тачка 1. Међународног пакта о економским, социјалним и културним правима, нашао да тужилац има право да се његов рад исто вреднује као и рад запосленог који је на ово радно место распоређен решењем тужене. Ценећи околности да тужилац против решења о распоређивању није водио управни поступак, нити управни спор, првостепени суд закључује да тужилац није имао никакав писани документ на који би се жалио и поводом истог водио управни поступак или управни спор, већ је имао само решење тужене којим је у спорном периоду био распоређен на радно место у складу са својом средњом стручном спремом.

На основу истог чињеничног стања другостепени суд је заузео супротан правни став налазећи да је тужбени захтев неоснован, односно да је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право. Наведено уз образложење да је према акту о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству финансија – Пореска управа, радно место порески инспектор наплате, разврстано у звање порески саветник, а за то звање, Правилником о платама и другим примањима запослених у Министарству финансија – Пореска управа прописан је основни коефицијент за обрачун плате 3,18 за први платни разред, док је један од услова за обављање послова стечено високо образовање које тужилац не испуњава, јер има средњу стручну спрему. Сходно томе, овај суд налази да не постоји основ за остваривање права тужиоца на исплату тражене разлике плате применом члана 104. Закона о раду, и уплату разлике доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, јер тужилац није обављао рад исте вредности, с обзиром да није поседовао стручну спрему, односно образовање које се захтева за послове пореског инспектора. Посебно овај суд истиче да није од утицаја околност да је тужилац наведене послове обављао по налогу шефа, јер је према акту о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у пореској управи, у опису послова вишег контролора – пореског извршитеља наведено да виши контролор – порески извршитељ, између осталог, обавља и друге послове по налогу шефа одсека.

У ревизији тужилац указује на погрешну примену материјалног права којим је гарантована правична и једнака награда за рад исте вредности без икакве разлике и правило да зарада зависи од фактички обављеног рада, истиче да послови по налогу претпостављеног не могу бити послови и задаци другог радног места, те указује на супротне одлуке нижестепених судова.

По оцени Врховног касационог суда, другостепени суд је у овој правној ствари правилно применио релевантно материјално право дајући за своју одлуку потпуне и јасне разлоге које прихвата и овај суд, те су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права неосновани.

Наиме, тужилац је порески службеник, а на пореске службенике, у смислу 169. став 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“ бр. 80/02... 95/18) примењују се прописи о државној управи, прописи о радним односима и платама у државним органима, као и прописи из области здравственог и

пензијско-инвалидског осигурања и образовања ако овим законом није друкчије прописано. Одредбом члана 169ј истог Закона прописано је да се разврставање радних места у звања и опис послова радних места уређују актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Пореској управи, док је одредбом члана 169к прописано да су радна места пореских службеника разврстана по звањима, у зависности од сложености и одговорности послова, потребних знања и способности и услова за рад. Према одредби члана 169п истог Закона порески службеници имају право на плату која се састоји од основне плате и додатка на плату. Основна плата одређује се множењем основног коефицијента и додатног коефицијента уколико је предвиђен за одређено радно место са основицом за обрачун и исплату плате која се утврђује у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника. Додатни коефицијент може се утврдити за одређена радна места у зависности од посебних услова рада, одговорности, сложености послова, обима, тежине и природе посла. Основна плата увећава се по основу додатака у складу са законом којим се уређују плате државних службеника и намештеника (став 1. - 4.).

Одредбом члана 11. Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ бр. 62/06...99/14) извршилачко радно место сврстава се у платну групу која одговара звању у које је разврстано, а одредбом члана 13. став 2. истог закона коефицијент за извршилачко радно место одређује се према платном разреду платне групе у којој се налази извршилачко радно место. Према одредби члана 14. истог закона коефицијент се одређује решењем. Решењем о коефицијенту одређује се платна група у којој се налази радно место, број платног разреда и висина коефицијента.

Одредба члана 104. ст. 2. и 3. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр.24/05 ... 75/14), прописује да се запосленима гарантује једнака зарада за исти рад или рад исте вредности који остварују код послодавца. Под радом једнаке вредности подразумева се рад за који се захтева исти степен стручне спреме, односно образовања, знања и способности, у коме је остварен једнак радни допринос уз једнаку одговорност.

У конкретном случају тужилац је решењем тужене, а на основу акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места (који предвиђа број извршилаца за свако радно место) и према средњој стручној спреми коју поседује распоређен на радно место вишег контролора - пореског извршитеља, у звању виши порески контролор, са коефицијентом за обрачун плате 1,74% и за то радно место је у утуженом периоду примао плату у одговарајућој висини у складу са цитираним законским одредбама. За обављање послова пореског инспектора наплате, за који је прописан већи коефицијент за обрачун плате чију примену тужилац тражи, неопходан услов је стечено високо образовање. Из тих разлога чињеница да је тужилац фактички обављао и послове пореског инспектора наплате, супротно наводима ревизије, не утиче на усвајање тужбеног захтева јер пре свега нису испуњени законски услови у погледу нужности постојања истог степена стручне спреме, односно образовања услед чега није обављан рад једнаке вредности у смислу одредбе члана 104. ст. 2. и 3. Закона о раду. Такође, током поступка није утврђено да је тужилац радио све послове из описа послова пореског инспектора наплате односно није несумњиво утврђено да је у потпуности обављао све послове уместо запослених на том радном месту, већ је наведене послове обављао уз друге извршиоце и по налогу шефа. Осим тога, додатни послови које је тужилац обављао могу бити основ за право тужиоца на додатак за

додатно оптерећење на раду прописан одредбом члана 26. Закона о платама државних службеника и намештеника чиме је свакако остварена заштита права тужиоца на правичну накнаду за рад, коју ревизија потенцира. Следом реченог, тужилац неосновано потражује разлику између зараде на радном месту пореског инспектора наплате и зараде коју је остварио на радном месту на коме је распоређен, као и разлику припадајућих доприноса. Позивање тужиоца на другачију одлуке не доказује да је у конкретном случају погрешно примењено материјално право, јер правилна примена материјалног права у споровима са захтевом као у конкретном случају, зависи од утврђеног чињеничног стања, а осим тога, раније донета другачија одлука не може бити препрека правилној примени материјалног права у конкретном случају.

На основу изложеног, те како не стоје ревизијски наводи тужиоца, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одбио ревизију тужиоца као неосновану и одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија,
Бранко Станић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**